

תנועת לאור – לב אחד ורוח חדשה

הוקמה : פסח תשל"ט , אפריל 1979

ת.ד 7655 ירושלים 9107601

דוא"ל : tnuat.laor@gmail.com

אתר אינטרנט www.laor.org.il

תנועת לאור – כנס סוכות תשפ"ו 08/10/2025 – סיכום דברים *

בכנס נישאו דברים לזיכרם של שני חברים מוותיקי תנועת לאור אשר הלכו לעולמם השנה:
דברים לזכרו של **ראובן יניב** ז"ל נשאו שמוליק כרמון וחזקי שנאן.
דברים לזכרו של **נפתלי ויינשטיין** ז"ל נאמרו על ידי מישאל חירורג.

עדכונים: (יעקב וימן)

- תנועת "אזרחים כותבים חוקה" פועלת מזה מספר שנים בניסיון לגבש קואליציה של ארגונים העוסקים בנושא. אני מייצג שם את תנועת לאור. הדיונים התמקדו בפרטי פרטים של חקיקה ולכן בשלב זה לא משתתף, רק מתעדכן.
- פורום "ברית הנגב וההר" מקיים דיונים בכוונה לגבש מנשר הסכמות בין יישובי הנגב המערבי (עוטף עזה) וההתיישבות ביו"ש. מקיימים גם פעילויות משותפות. מתעדכן בקבוצת ווטסאפ.
- **קבוצה בשם "המחנה הישראלי" בשיתוף קבוצת "ידיעות אחרונות" פירסמה קריאה ליחידים ותנועות להגיש מסמכים מה החזון שלהם לשנת המאה של מדינת ישראל. ערכתי את האתר כמסמך ואני מגיש אותו בשם לאור.**

חסדאי: החברה הישראלית היא גוף חולה שאינו מכיר במחלה שלו ולכן מצבו הולך ומדרדר. לצערנו, המנהיגות דווקא רואה במצב זה הצלחה.

שתי תופעות התגברו בתקופה האחרונה:

- **ישראל נעשתה גרורה של ארה"ב.** טראמפ אינו יציב ודואג רק לחזון של ארה"ב לתפיסתו: משכינה שלום ולשם כך מוכנה אפילו לכרות בריתות עם גופים ושלטים שלא בטוח שמייצגים את עם, אבל הם בעלי קשרים ואינטרסים לארה"ב. בריתות אלו (למשל: קטאר, תורכיה...) מסוכנות לנו כי דעת הקהל במדינות אלו מראה איבה למדינת ישראל. כמו כן, איננו יודעים מתי איראן תגיב על הפגיעה שספגה מאיתנו, בשיתוף ארה"ב ומדינות נוספות, והיא תגיב. במערכת הפנים-אמריקאית הדמוקרטית כבר לא ידידי ישראל ובכלל כנראה גם הדור הצעיר בארה"ב. בנוסף, חרם בינלאומי על ישראל והכרה במדינה פלשתינאית. כל אלו הביאו להגברת תלותנו במימשל האמריקאי.
- **חיזוק מעמדה של תורכיה.** נושא זה עבר מתחת לרדאר וכמעט ולא נדון. תורכיה מעורבת במו"מ והפכה מובילה בקואליציה של הערבים, ואף רוצה לשלוח כוחות צבאיים לעזה. לתורכיה צבא גדול, חזק ואיכותי. היא מעצמה. מה יקרה אם יהיה פיגוע בעזה (המוטיבציה לפיגועים לא תרד גם אם תהיה הפסקת אש), צה"ל יפעל ויתקל בכוחות תורכיים?

ביבי מפזר הצהרות אופטימיות ומבטיח "ניצחון מוחלט" – ביטוי לא משמעותי. צה"ל לא תיכנן מלחמות ארוכות ולצערנו גם דיווחי התקשורת על האירועים הצבאיים אינם תמיד אמין.

החברה הישראלית ניצבת מול כל השאלות ולא מקבלת תשובה משמעותית. זהו משבר המנהיגות הגדול בתולדות המדינה. בריחה מאחריות, חוסר רצון להקים ועדת חקירה – לא ניתן להבין ולסלוח על כך. **כיום צריך 3 ועדות חקירה: הראשונה, לבדוק את אירועי 7/10 וקריסת אוגדת עזה. השנייה, מה קרה לאורך הרבה שנים שהגענו לאירוע של 7/10. השלישית, למה המלחמה נמשכת זמן כה רב בלי הכרעה.**

גם לאופוזיציה אין תשובות למשבר הלאומי: לקרע החברתי, לקרע עם החרדים. הדמוגרפיה החרדית תנצח ובעוד כמה שנים יהיו שליש מהעם. אי התגייסותם זוהי בעיה מוסרית מעבר לבעיה הצבאית.

חלק מהחברה הישראלית ממשיך באורח חיים של **נהנתנות** אשר הוביל, בסופו של דבר, לאסון ה-7 באוקטובר. אולם קיימת עוד תופעה שהחלה עוד במלחמת העצמאות: בוז וזילזול בפלשתינאים. לא ראינו בהם אויב משמעותי. מי שבעיקר נשא דגל זה הם המתנחלים. אבל היום הם, וכולם, מבינים מה אפשר לעשות ליישובים מבודדים. ההישג של חמאס שנלחם מולנו שנתיים יכנס לתודעה המוסלמית וייתן להם תקווה להשמדת מדינת ישראל. התעוררות העולם המוסלמי, גם במדינות המדכאות אוכלוסייה, כמו גם התעוררות האנטישמיות שהייתה חבויה ועכשיו מרימה ראש בכל העולם המערבי – לא מבשר טובות למדינת ישראל.

אנו זקוקים למהפכה חברתית ופוליטית עמוקה כדי להגן על קיומנו.

חייבים להביא למנהיגות אנשים טובים יותר. כיום, להיכנס לזירה הפוליטית זה להיכנס לבוץ. לכן הרציניים לא נכנסים. הדבר שמשחית את המערכת הפוליטית היא היכולת לחלק תקציבים וג'ובים. אנו רואים שגם בעיצומה של המלחמה הממשלה מחלקת כספים כדי לשמור על שרידותה. אחד הערכים שנעלם מהחברה הישראלית הוא **אחריות**. המדינה לקחה לעצמה סמכויות שהן באופן טבעי של האזרחים: חינוך ילדיהם, איכות סביבתם הקרובה, דרכי מימוש אמונתם ועוד. כאשר לאזרח אין סמכויות אין לו גם אחריות. קיימים כישרונות רבים וטובים בחברה אבל אין להם אחריות. **התקווה האחרונה היא הדור הצעיר** שלצערנו לא מצליח לתת תשובות למרות שכולם רואים את הסכנות המיידיות. **כל זה סיבה לדאגה לעתידנו ועתיד הדורות הבאים במדינת ישראל**. אבל חייבים להילחם על דמות המדינה. זה מאמץ, נחישות ואמונה בצורך להבטיח את קיומה בעיקר לדורות הבאים.

דיון פתוח

עמרי אלעד: מייצג את תנועת "תשובה חברתית" שמצאו כי רעיונותיה דומים ללאו"ר. איך "הלמעלה" יכול לתמוך בצורה הטובה ביותר ביחיד ובקהילה. כמו מתוך הדאגה והשבר הגדול במדינה. מחפשים שיתופי פעולה כדי ליצור מומנטום.

מישאל חירוג: הדוגמא האישית היא קריטית למנהיגות.

קובי גרשוני (גילת): אין למדינה סיכוי לשרוד. מסתכלים על סקרים ומנסים לבנות קואליציות בתוך האופוזיציה.

חייבים להוסיף פרקים לחוברת (למשל, חקלאות). לא עסקנו איך אנו עושים את המהפכה.

שמוליק כרמון: האמריקאים וארגונים בינ"ל בולמים אותנו. הם לא הוכנסו למערכת המשוואות והאתגרים של המדינה.

אידיאולוגיית WOKE (תנועה חברתית ופוליטית שמקורה בשמאל האמריקאי, ומטרתה לפעול, לשיטתה, לצדק חברתי ומגדרי

באמצעות פעולה אקטיבית לשינוי מעמדן של קבוצות מיעוט) הפכה להיות אנטישמית ומעצבת תודעה באמצעות כסף מקטאר

וכנראה גם מסין. לצעירים יש הרגשה שלא יכולים להשפיע ולכן לא מתעניינים במצב החברה ולא נכנסים לפוליטיקה.

עמרי אבנר: יש התעוררות במדינה. זה לא מה שרואים בתקשורת. יש הבנה בציבור שצריך משהו חדש. לפני הבחירות

הבאות יראו התארגנויות שיעשו את המהפכה. צריך להבין שלצעירים יש קצב אחר, מהיר יותר.

עדן בר-לב: כתגובה למשבר הכלכלי בשנות ה-70 חתכו את צבא היבשה. ולכן "תעודת הביטוח" שלנו, צה"ל, לא הייתה.

משה דיין: אין יותר הצבעה שבטית. אין שני מחנות ברורים הנאמנים לראש המחנה. יש פיצול נוראי באופוזיציה ודווקא

המצב הקשה מוביל לפיצול במקום לאיחוד.

יעקב וימן: מזכיר לכולם כי בהצבעת אי אומון במאי 1983, אחרי מדד של 13%, אמר יורם ארידור – שר האוצר ומוביל

"הכלכלה הנכונה" – כי זה לא נעים אבל אם האופוזיציה הייתה בשלטון זה היה גרוע יותר. בהמשך, תחת הנהגתו נהיה

גרוע הרבה יותר. המסקנה – אם משהו לא עובד צריך להחליף. יש כוחות גם אם כרגע לא נראים במרכז.

גם ההצהרה של ביבי על הבורסה החזקה היא סכנה. מדדים אחרים עלו 15-20%. 45% עלול להיות בועה.

חזקי שנאן: אחרי בחירות 1988 הצעתי להקים תנועת נוער. לאו"ר הייתה יותר מדי צדיקה. לא הקמנו מפעלים שהם גם

חומריים ויוכלו למשוך אנשים. יש קבוצת "עתידיים לישראל" שתוכניתם "אלומות" דומה לקהילה של לאו"ר. צריך לבדוק

אם יש להם גם דרכי ביצוע.

החרדים הם התקווה של המדינה בגלל הדמוגרפיה. השאלה – איך נתייחס אליהם. הרוב אצלם מתחבר לישראליות בעיקר

אחרי המפגשים במקומות עבודה. חייבים ליצור מרחבים שיוכלו להכיל אותם.

יש חשש גדול מאיראן המחזקת את כוחה ויכולה גם לשלוח כוחות קרקעיים גדולים למלחמה לא רק מטוסים וטילים.

אלון דיין: מה מומלץ לעשות ובאיזה נושא להתמקד בפעילות?

חסדאי – תשובות לשאלות וסיכום

צה"ל השקיע בתחליפים לכוחות הקרקע שקוצצו. הדוגמא הבולטת: המכשול התת-קרקעי בגבול הרצועה. צריך להבין כי

בעיות צבאיות בשורשיהן הן בעיות חברתיות ומחשבות לא נכונות – קונספציות מוטעות. חברה נהנתנית, כמו רוב החברה

הישראלית, מקרינה ומשפיעה גם על הצבא. ושוב, חלק מהחברה הישראלית חוזר לאותה דרך נהנתנית שהובילה ל-7/10.

מאחורי דוגמא אישית של מנהיג חייבת להיות מערכת ערכים גם במערכת החינוך ובתקשורת והמנהיג הוא שמקרין אותם.

הערכים הם חלק ממנהיגות אבל גם חלק מהמהפכה. **האם יהיו בחברה כוחות של יצירה, מחשבה ומנהיגות?**

לפני מהפכה צריך "הבשלה" שנמשכת שנים רבות. מהפכה לא יכולה להתחיל פתאום. צריך תוכן / ארגון / אנשים.

למשבר הנוכחי לא מספיקים תיקונים קוסמטיים. צריך תיקונים יסודיים.

לגבי החרדים. מה גרם להם להיות חברה מבוצרת וממודרת? למפלגות שלהם יש כוח מיקוח בלתי מוגבל והם בנו מערכת

המתקיימת על חשבון הקופה הציבורית. לכן התחלה של כל שינוי היא תיקון השיטה שנותנת למפלגות קטנות כוח בלתי

מוגבל. כרגע יש לדאוג שצעיר חרדי לא יגויס מיד לצה"ל אבל גם שלא יקבל תמיכה שתעודד אותו לא לצאת לעבודה.

הנושא העיקרי שבו יש לפעול הוא חלוקת תקציב המדינה (תקציב ממשלה ותקציב העם כפי שמופיע בתוכנית לאו"ר).

כמובן שזה אינו מנותק משאר פרקי התוכנית אבל זהו המפתח יחד עם האזרחים. כמובן, גיוס כסף רב לפרסום.

בתקשורת מפזרים הבטחות ומבטיחים אשליות. חיוני להגיד את האמת גם אם היא קשה וכואבת.

נקווה לטוב ונתכונן לפחות טוב.

רשם: יעקב וימן

תודה לאורי עמדי על ארגון הכנס.

* מסיכום הדברים הושמטו קטעים שאינם נוגעים ישירות לדיון.

הסיכום אינו ערוך לפי מהלך הדברים בדיון אלא כסיכום של כל דובר.